

Beeldhouwen met bloemen

De Londense kunstenaar Rachel Dein vond een bijzondere manier om de bloemen uit haar tuin te vereeuwigen. Blaadje voor blaadje drukt ze ze voorzichtig in een mal van klei. In de positieve plaquettes komen de bloemen tot in de fijnste details prachtig naar voren.

TEKST MIRJAM ENZERINK FOTOGRAFIE PEGGY JANSSEN

Een dikke lap grijze pottenbakkersklei belandt met een klap op een houten werktafel. Het materiaal is zwaar, zegt Rachel Dein veronuschuldigend. De kunstenaar wrijft met natte handen de oneffenheden in het materiaal weg. Ze gebruikt dezelfde plak klei al jaren als reliëfmal voor haar botanische plaquettes. “Soms blijft er wel eens een zaadje achter in de klei. En dan tref ik ineens een babyplantje aan. Klei is natuurlijk ook een vruchtbare voedingsbodem.” Als de klei mooi glad is, is het tijd om bloemen te plukken. Want die vormen het hoofdonderwerp van de stilleven die Rachel hier maakt op haar zonnige zolderatelier.

Regelrecht-uit-het-bos-sfeer

Rachel gaat ons voor naar de weelderige borders rondom haar charmante hoekhuis in Noord-Londen. De twintigerjaren woning ligt verstopt in een romantisch hofje dat vanaf de weg nauwelijks zichtbaar is. “Dit was een zogenaamd ‘artisanhouse’”, legt Rachel uit. Gïnspireerd op de Arts and Crafts movement van kun-

stenaar William Morris bouwden ze deze wijk dicht bij de natuur en omringd door groen.” Onder een grote magnoliaboom spot Rachel bloeiende salomonszegel. “Heel decoratief”, zegt ze tevreden. “Net als de bloemen van Dicentra, bloedend hartje. Ze hebben zo’n mooie regelrecht-uit-het-bos-sfeer.” Een blad van een tuinvaren volgt. Net als de bloem van een pol Heuchera. “Hij bloeit nog niet, maar kijk eens hoe mooi die knopjes zijn.” Ook een blad van het purperklokje gaat mee in de mand.

De schoonheid van onkruid

De achtertuin is verrassend diep voor een Londense stadstuin. In het midden een baan gazon, dat uitmondt in een speelplek voor de drie kinderen van Rachel en haar man Alan, radiojournalist voor de BBC. De zijkanten zijn aangeplant met lievelingsbloemen. De meeste zijn hier geselecteerd op vorm. IJle bloemen staan ertussen, als Japanse anemonen en pimperlennen. Planten met fraai geveerd, getand en gezaagd blad. Decoratieve kantbloemen van dille en fluitekruid en naast frele voorjaarsbloemen als blauwe druifjes en narcissen. Maar ook wilde bloeiers als boterbloemen, brandnetels en klaverzuring. “Ik wil juist ook die bloemen en planten gebruiken die veel mensen als onkruid bestempelen”, zegt Rachel. “In mijn werk gaat het om de vorm, niet om de waarde of status. Het mooie, ronde klaverblad is bijvoorbeeld prachtig naast een lange aar. Mensen zijn vaak heel verrast als ze horen welke bloemen ik heb gebruikt voor een werk. Zo gaan ze in hun ogen waardeloze planten ineens als schoonheid zien.”

Elk plooitje is vastgelegd

Na haar studie ‘fine art’ aan de universiteit van Middlesex begon Rachel haar carrière als rekvisiteur. Ze maakte uiteenlopende attributen voor onder meer de English National Opera en de kerstetalage van warenhuis Selfridges. Tijdens een cursus glasblazen kwam ze voor het eerst in aanraking met de giettechniek. “We moesten vormen drukken in zand en daar vloeibaar glas in gieten. Ik vond het fascinerend en experimenteerde thuis verder met vormen in klei, waaronder poppenkleertjes. Die peuterde ik voorzichtig los waarna ik de mal vol met gips goot. Het resultaat was verrassend; zelfs de kleinste plooitjes zag je terug.” Ook haar eigen trouwboeket vereeuwigde Rachel op die manier. Zo ontdekte ze de schoonheid van bloemen gevangen in gips. Los van hun kleur en geur, terugbracht tot vormen en structuren. “Een >

Xxxxxxx xxxxxxxx xxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxxx xxx xxxxxxxx xx xxxx
xxx xxxxxxx xx xxx xxxxxxxx

Workshop natuurdruk

Wilt u zelf de techniek van natuurdruk leren, dan kunt u een workshop volgen in Rachel's zolderatelier in Londen (£ 200 per persoon). Meer weten? Kijk op www.racheldein.com

> prachtige manier om de vergankelijkheid te pakken, de natuur te conserveren. Als een fossiel." Pas veel later ontdekte Rachel dat ze een vorm van natuurdruk had ontwikkeld. "Leonardo da Vinci hield zich al bezig met natuurdruk. Hij wreef een salieblad in met inkt en maakte zo prints. Ook botanici bedachten verschillende methodes, nog voordat de botanische tekenkunst zich ontwikkelde. Mijn gietproces vond ik niet terug in de archieven. Maar hij werkt in feite hetzelfde: ik maak natuurgetrouwe prints, alleen dan in reliëf én in gips."

Snel werken met precisie

In het zolderatelier zijn de vloerplanken versierd met witte afdrucken van Rachels stoere werkschoenen. Het zwarte leer zelf is ook wit uitgeslagen onder de vlokken opgedroogde gips. En naarmate het gietproces vordert, belanden ook in Rachel's haren en gezicht steeds meer vegen wit. Ze lacht verontschuldigend. "Het draait om precisie maar ook om snelheid bij deze techniek. Ik kan tussen-

door niet even mijn handen wassen; gips moet zo snel mogelijk worden gegoten na het mixen." Eén voor één pakt Rachel de bloemen uit de mand. Ze schikt ze behendig en op gevoel naast elkaar op de lap klei. De delicate bloemetjes van de paarse dove-netel naast een gele klaproos met ronde blaadjes. De belletjes van smeerwortel naast een gebogen varenblad en rafhijne toefjes dille. "Het gaat allemaal om contrasten. In grootte, fijnheid, structuur. Op die manier versterken de verschillende vormen elkaar. Maar te gestileerd vind ik niet mooi. Het moet er natuurlijk uit zien. Alsof ze naast elkaar in het bos staan." Als de compositie klopt, drukt Rachel de bloemen in de klei. Heel voorzichtig, met de toppen van haar vingers. Van boven naar beneden, bloemblaadje voor bloemblaadje. De steeltjes drukt ze iets harder aan. Dan rolt ze met een stok enkele keren krachtig over de bloemen. Die zinken diep weg in de klei. Behendig plukt ze vervolgens de bloemen er weer uit met haar vingers. Er blijven wat varenrestjes achter, maar Rachel is tevreden.

Tijdrovendste onderdeel: wachten

Met een kleine hamer klopt Rachel een houten lijst om het stillevens in de klei. Deze vormt de bekisting tijdens het gietproces. Ze schept een emmer vol met gipspoeder en giet er eenzelfde hoeveelheid water bij. Als het mengsel egaal is, giet Rachel het voorzichtig in de mal. En dan begint het meest tijdroevende proces: wachten. Na twee uur is het gips voldoende uitgehard. Voorzichtig scheidt Rachel de kleilaag van het gips. Bloem voor bloem ziet het lentetafereel het licht. De fragiele reliëfs van de sierlijk gebogen varen zien er zo echt uit dat we ze even moeten aanraken. Net als de structuur van de klaproos en de nerven in het Heucherabladd. "Ik houd ervan om te werken met de seizoenen. Om echt de lente of zomer te vangen in een plaquette. Als ik al deze bloemen naast elkaar zie, weet ik direct weer: dit was op een mooie dag in mei."

Werk van Rachel bij u thuis?

De plaquettes van Rachel Dein zijn te koop in verschillende formaten, uitgevoerd in gips (eventueel ingekleurd) en beton. Een tegel van 12 x 12 x 1,5 cm met enkele bloemen is er vanaf € 54 (exclusief verzendkosten). Ze zijn te koop op Etsy via www.racheldein.com. Rachel werkt ook in opdracht.

Xxxxxx xxxxxxxx xxx xx
 xxxx xxxxxxxx xxx xxxxxxxx xx
 xxx xxxxxxxx xx xxx xxx